

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЛІКАРІВ-ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІВ
І КОСМЕТОЛОГІВ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД В ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ,
ГІНЕКОЛОГІЇ, КОСМЕТОЛОГІЇ ТА ЕСТЕТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ»**

20-21 жовтня 2023 р.

**М. ЗАПОРІЖЖЯ
2023**

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ПОСТКОВІДНИХ АЛОПЕЦІЙ.....	34
Коваленко А.Ю.	
РОЛЬ МЕТАБОЛІЧНИХ ПОРУШЕНЬ У ПАТОГЕНЕЗІ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ЖІНОК	37
Лахно І.В.	
ТРАНСПЛАНТАЦІЯ ВОЛОССЯ.....	40
Літвінов В.А.	
ПЕРЕДЧАСНИЙ РОЗРИВ ПЛОДОВИХ ОБОЛОНОК ПРИ НЕДОНОШЕНІЙ ВАГІТНОСТІ: ІМУННО-ЕНДОКРИННА ДИЗРЕГУЛЯЦІЯ.....	44
Любомирська К.С., Кирилюк О.Д., Гайдай Н.В., Бондаренко С.А.	
АНДРОГЕНЗАЛЕЖНІ ДЕРМАТОПАТІЇ: ВІДКРИТІ ПИТАННЯ ДО ДЕРМАТОЛОГІВ ТА ГІНЕКОЛОГІВ	47
Макуріна Г.І., Сюсюка В.Г., Сергієнко М.Ю., Дунаєва Л.А.	
КЕРАТОДЕРМІЯ ХАКСТХАУЗЕНА – ЧИ Є ПРІОРИТЕТИ У ЛІКУВАННІ?	50
Макуріна Г.І., Сюсюка В.Г., Синах О.К.	
МОЖЛИВОСТІ НЕІНВАЗИВНОЇ КОРЕКЦІЇ ВІКОВИХ ЗМІН ШКІРИ У ЖІНОК.....	54
Макуріна Г.І., Чорненька А.С.	
ВЕДЕННЯ ВАГІТНИХ З РЕЗУС-НЕГАТИВНИМ ТИПОМ КРОВІ.....	57
Сюсюка В.Г., Богуславська Н.Ю., Котлова Ю.В., Ісмаїлова Е.Я., Раменська В.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ ТА ПОЛОГІВ У ЖІНОК В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТЕРМІНУ ГЕСТАЦІЇ	60
Сюсюка В.Г., Богуславська Н.Ю., Шевченко А.О., Кирилюк О.Д., Бабінчук О.В.	
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВТРАТИ ВАГІТНОСТІ.....	63
Сюсюка В.Г., Губа Н.О., Соловйова Н.М., Луцюк О.А.	

МОЖЛИВОСТІ НЕІНВАЗИВНОЇ КОРЕКЦІЇ ВІКОВИХ ЗМІН ШКІРИ У ЖІНОК

Макуріна Г.І.

доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Чорненька А.С.

асистент кафедри дерматовенерології та косметології
з курсом дерматовенерології і естетичної медицини,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Старіння шкіри – це складний багатофакторний процес, який охоплює всі її шари та обумовлений впливом сукупності внутрішніх (генетичні фактори, вкорочення теломер, ендокринні розлади тощо) та зовнішніх (ультрафіолетове опромінення, стрес, паління, забруднення навколишнього середовища, дієта) факторів [Clatici V.G. et al., 2017; Krutmann J. et al., 2017].

При вікових змінах шкіри спостерігається зниження проліферації кератиноцитів базального шару епідермісу та дермальних фіброblastів, зменшення контактної площі між епідермісом та дермою (сплощення епідермо-дермального з'єднання) та деградацією колагенового волокна [Csekes E. et al., 2021]. Дані пертурбації особливо різко проявляються у жінок при настанні менопаузи. Протягом перших 5-ти років від моменту початку менопаузи вміст колагенових волокон I та III типів знижується на 30%, а також спостерігається подальше зниження на 2% щорічно протягом наступних 15 років [Liu T. et al., 2020]. Візуально вікові зміни шкіри характеризуються наявністю стоншеного чи, навпаки, потовщеного та шорсткого (при фотостарінні) епідермісу, сухості,

зморшок, зниженого тургору та тону, нерівномірної гіперпігментації, телеангіоектазій, деформації овалу [Bonté F. et al., 2019].

Інволютивні зміни в шкірі супроводжуються також додатковими психоемоційними розладами та порушеннями соціальної адаптації, особливо у жінок. Спостерігається зниження якості особистого та професійного життя [Глебова Є.Є., 2019; Глебова Є.Є., Горачук В.В., 2018]. Вищеперераховане мотивує пацієнток звертатися до дерматологів-косметологів з метою естетичної корекції [Zouboulis C.C., 2019]. Існує низка малоінвазивних методів впливу таких, як: хімічні кислотні пілінги, IPL-терапія, аблятивне та неаблятивне лазерне шліфування, ін'єкції нейропротеїну тощо. Однак, використання цих методів обмежене їх певними постпроцедурними реакціями та небажаними явищами [Makurina G.I. et al., 2023].

Сьогодні, одним з перспективних та неінвазивних методів корекції вікових змін шкіри є фотодинамічна терапія (ФДТ). ФДТ – це методика, яка базується на комбінації впливу фотосенсибілізуючої речовини з подальшою її активацією світлом певної довжини хвилі, утворенням активних форм кисню (АФК) у вигляді синглетного кисню, гідроксильного радикалу, супероксидного радикалу та перекису водню з наступним розвитком апоптозу або некрозу клітин-мішеней [Donohoe C., 2019]. У дерматологічній практиці найчастіше використовують у якості фотосенсибілізатора 5-амінолевулінову кислоту у поєднанні з впливом червоного спектру світла через більшу глибину проникнення в тканини [Correia J.N. et al., 2021; Lee C.N. et al., 2020]. Даний метод має силу рекомендації А та рівень доказовості І у anti-age протоколах. Після застосування ФДТ спостерігається ремоделювання дермального матриксу з подальшим збільшенням синтезу колагену І типу, а також переривання меланогенезу (профілактика та корекція гіперпігментації) шляхом зниження активності тирозинази та паракринного впливу цитокінів кератиноцитів та фібробластів [Huang A. et al., 2020; Morton C.A. et al., 2020; Kim S.K. et al.,

2018]. Серед постпроцедурних реакцій реєструвалися біль, набряк та еритема, проте вони корелювали з інтенсивністю світлового потоку, гіперчутливістю шкірою пацієнта та з дотриманням рекомендації після терапії [Morton C.A. et al., 2020].

На теперішні момент, дослідження щодо можливостей фотодинамічної терапії продовжуються, а показання до застосування доповнюються.